

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De incarnatione - Cod. Ettenheim-Münster 216

Aubry, J. P.

[S.l.], 1713

Quaestio 10a

[urn:nbn:de:bsz:31-122286](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122286)

Quaestio 10^a
De Libertate Christi.

Art. 1us
An et quomodo Christus in seipsum voluerit suam
fuerit liber. ad aliquas actiones.

Supponendum hic in q^{ua} subigitur q^uia
arrianos et apollinaristas, q^u in Christo non apparet
unitate personae verae in sua persona humana
et haec quia non imperfecta et partialis est, sed tota q^uantum
ipse est non separata a seipso sed vere reali, hinc q^uia eade

Supponendum 2° in Christo dari em duas voluntates
reales distinctas, una a seipso quae illa ad omnia
haec vero ad suam naturam perfectionem pertinet.

Supponendum 3° q^uia monothelitas, in Christo non
plures duas voluntates intelligendo per has duas facultates
voluntas de seipso plures ac distinctas reales actus habere
voluntas ita a seipso ut non daretur in Christo actus voluntatis
omnis de seipso alii proprii actus voluntatis huius, q^u negaverunt
Ceteri haeretici, pro ut testatur Chrysostomus in 1° Cap. i. ubi omnem
errorem accurate exponit.

4. Horum enim suppositorum veritas patet in modo et multi-
plici defensione de Deo qua refertur in sequenti articulo
et in se pluribus testimoniis scripturae, quibus in proprii
actus voluntatis huius in Christo manifeste indicantur, ut

Cum Chrys. Math. 23 sua a patris vollee d. i. i. i. g. r. a. i. t. a. f. i. u. t. e. g. o. v. o. l. o. d. f. i. u. t. e. u. s. l. i. c. e. a. u. t. i. m. e. a. v. o. l. u. n. t. a. s. d. i. a. b. i. t. u. a. e. t. j. o. a. n. 5. q. u. a. r. o. v. o. l. u. n. t. a. s. n. e. a. d. e. i. u. s. q. u. i. n. i. s. t. i. t. a. e. H. i. s. s. u. p. p. o. s. i. t. i. s. q. u. a. e. s. t. a. n. q. u. i. v. o. l. u. n. t. a. s. e. i. u. s. n. e. e. s. t. v. e. r. e. q. u. i. t. l. i. b. e. r. a. t. a. q. u. i. n. e. i. n. t. u. a. e. c. o. n. d. i. t. i. o. n. e. s. d. e. o. n. i. a. n. e. s. t. a. s. s. e. u. l. i. b. e. r. t. a. e. i. n. d. i. f. f. e. r. e. n. t. i. a. s. e. l. l. i. b. i. n. o. s. t. r. i. n. e. a. d. a. l. i. q. u. a. s. a. c. t. i. o. n. e. s.

Si condum Chry. in. s. v. n. v. o. l. u. n. t. a. s. n. u. n. q. u. i. d. e. r. a. t. i. o. n. e. s. f. u. n. t. l. i. b. e. r. t. a. e. e. i. n. d. i. f. f. e. r. e. n. t. i. a. s. a. d. a. l. i. q. u. a. s. a. c. t. i. o. n. e. s. i. t. a. l. i. a. m. C. i. r. o. s. t. h. o. h. i. c. q. u. a. e. s. t. U. t. a. r. t. q. i. c. o. l. i. s. e. t. e. i. t. a. s. t. h. e. o. l. o. g. i. c. a. c. o. l. l. i. g. i. t. e. a. s. c. r. i. p. t. u. r. a. s. i. c. e. n. i. m. d. e. i. l. l. o. j. a. n. n. e. q. u. i. d. i. c. i. t. B. u. l. g. r. a. m. a. n. t. m. e. l. c. o. n. d. i. t. u. t. e. s. q. u. i. d. r. e. p. r. o. b. a. r. e. n. a. l. u. t. e. l. i. g. e. r. e. b. o. n. u. t. s. e. c. t. i. o. n. e. a. u. t. a. e. a. l. i. q. u. a. s. f. a. c. u. l. t. a. t. i. b. u. s. t. i. b. e. r. a. e. n. e. s. t. i. t. a. e. s. i. t. a. l. i. a. h. a. e. r. e. l. o. c. u. p. r. o. a. t. e. r. v. i. s. u. s. t. h. o. n. a. i. n. t. e. l. l. e. q. u. a. l. i. e. n. t. B. a. r. l. i. q. U. r. i. n. i. t. a. t. a. q. u. a. e. s. t. a. p. u. d. j. u. r. d. i. s. p. s. e. p. t. e. r. h. u. r. s. q. u. a. e. s. t. d. e. i. s. q. u. i. d. i. c. i. t. o. b. l. a. t. u. s. e. q. u. i. a. q. u. o. r. u. d. i. n. t. q. u. o. d. d. i. c. e. n. d. i. m. o. d. o. i. n. c. r. i. p. t. u. r. a. s. a. l. i. a. s. q. u. a. e. s. t. i. n. C. o. i. n. t. o. r. v. e. r. m. o. n. e. i. n. d. i. c. a. n. s. o. l. e. t. u. r. i. s. q. u. i. d. i. c. i. t. a. b. s. o. l. u. t. a. n. e. s. t. i. t. a. e. p. r. o. t. e. r. a. Chry. v. i. s. e. J. o. a. n. i. s. a. u. t. e. g. o. f. o. r. o. a. a. t. e. a. n. n. e. m. o. l. o. l. l. e. t. e. a. d. a. m. e. d. e. e. g. o. r. o. n. d. e. a. n. t. a. n. e. i. p. s. o. q. u. i. p. u. r. s. u. p. e. r. o. l. o. t. i. n. c. h. r. o. l. i. b. e. r. t. a. e. i. n. d. i. f. f. e. r. e. n. t. i. a. s. t. a. c. c. e. d. i. t. a. n. t. a. n. t. i. a. s. a. d. p. e. a. n. n. s. s. a. b. e. n. a. p. u. d. j. u. r. e. s. l. o. c. u. s. e. t. q. u. a. e. s. t. t. u. n. q. u. i. a. t. i. e. n. t. a. s. i. n. d. i. f. f. e. r. e. n. t. i. a. e. q. u. i. d. i. c. i. t. a. d. m. e. m. o. r. i. a. s. m. e. m. o. r. i. s. a. l. i. q. u. a. s. i. n. o. i. s. q. u. a. e. s. t. a. l. i. q. u. a. s. f. u. e. r. u. t. s. a. p. a. e. e. t. i. n. r. o. n. a. n. s. a. l. i. q. u. a. s. t. a. c. c. e. d. i. t. e. t. i. t. u. l. u. s. l. i. b. e. r. t. a. e. i. n. d. i. f. f. e. r. e. n. t. i. a. s. n. e. s. i. n. e. q. u. i. a. e. q. u. i. d. i. c. i. t. a. s. p. a. r. t. e. n. e. c. e. t. q. u. o. d. p. a. r. t. e. n. e. c. e. u. l. l. a. i. n. f. u. o. d. i. c. i. t. e. t. i. t. u. l. u. s. a. l. i. q. u. a. s. p. o. i. m. p. o. r. t. e. h. a. p. e. r. f. e. c. t. i. o. n. e. l. i. n. e. a. m. e. d. e. o. q. u. a. e. s. t. n. e. c. u. l. l. a. p. a. r. t. e. n. e. c. e. i. n. s. u. p. e. r. q. u. a. e. s. t. a. l. i. a. m. u. n. i. u. s. d. e. p. s.

Dixi tñ ad aliquos abignos. Cum enim per liberos
 unionem beatae vita vero libere se possit ad amorem
 dei personam. hinc dei liberos, qñ ad quosdā hyp.
 unionem beatae ipsi dicitur restata sunt ad amorem
 dei superiora et sic quo ad hunc et alter ad dicta
 unionem ac unionem nqñ fuit libera libertate
 indifferētia qñ tñ a beatitudine. et ex parte cum
 qñ ad eandē unionem fuerit absolute impuallib.
 nō fuit amplig libera ad peccandum nō peccandum
 pñ hoc posteriqñ fuit restata et qñ em ad impenda
 ora precepta omnia obligantia sed peccato. pñ tñ
 libere aliqua precepta qñ dicitur ex parte
 eiusde unitatis. hinc de quo supra videbimus.

8

Quid ino dei putas iam ino pñctionis se in hanc pe
 unionem beatae in veris pñctionis. ubi libere
 quidquid ipsa unquam erat operatura. hoc autē pñctio
 nra fuit determinata ac restata ad faciendū qñlibet
 aliquid fuit. cum pñctio ipsi fuerit ut iam
 pñscripta Galuigi carib. qñ nō fuit libera libertate
 indifferētia ad quinqñ facerendū. X. trans. hinc dicitur
 fuit ad hoc determinata ac restata restata pñctio. qñ dicitur
 antecedente nego est. pñctio pñctio de iō nō pñctio
 actibz pñctio nō pñctio iam ino modo pñctio comede
 cum nō deo illi pñctio futura qua tñ deo pñctio
 pñctio. pñctio a deo quia pñctio

Et quoniam nos eandem dei prophetiam deliquimus non possunt
 in omittendo hanc autem prophetiam scire ut negabatur a
 hominibus hanc prophetiam opposita ideoque restat quae ex tali
 dei prophetia videtur non est ante eam sed quae nec
 tollit libertatem personarum actuum. Ita enim videtur illa
 Beata quae cum huiusmodi prophetia in verbo dei per actus
 futurorum praeposuit hanc futuritionem eorum. Cum
 vero futuri geruntur quia ipsa illorum praevia. Et ideo
 praevia quae erant futuri et praevia. Nos ostendit
 quare ut praevia eadem non foret. Sed praevia illa restat
 quae ex tali visione Beata videtur non est ante eam sed quae
 et non tollit libertatem. Sicut dicitur quia licet illorum
 oes per actus futuri praevia erant, non in certis et illorum
 praevia per visionem Beata. Cum praevia illorum
 plerumque per alia scilicet infusa in visione Beata
 pro ut aliqui docent.

9

Quae cum non addo quod valentia in facit quod
 de se Beata, quae aeno negare potest. Sed in operibus est
 reflectione ad illa et ea nolles eadem implendi, ut
 dicitur ex math. 23 ubi dicitur Beata. Cum ois quis se
 velle impedire dicit quod implebitur scriptura, quia per
 opus Beata et ea illa per. igitur Beata, quia a
 gratia est, ut praevia Beata dicitur. Sicut
 Et ex illo fuit quod non est implenda, quae Beata
 et in lege Beata et praevia et praevia de me, sed Beata
 hanc cognis valentiam de se Beata, quod Beata

Actum Christi et benebat se et ipse actus non ad illos
 et poster non quia impediret cum actus non esset impediri
 per idem si ante hoc e verum hoc ipso talis actus
 fuerunt amplius liberi. qd. si nego ant. quo ad con
 mencsu. nego. satis id qd adducit de testimonio, nam
 quod ad imus alii vel dicit Christus petrus non venit, ne
 frustra conaretur impedire. Certe futurum ratione
 scripturae predictione in d. hinc seq. qd in qd predictionis
 cogno qua Christus habuit quia dicitur de hinc Christi motum
 aliq. illorum. ver aliam hinc aperit prophet qua Christus
 passus e dicitur factum e ut impleret scriptura, n vero
 aperit. qd Christus illa se cerit dicitur et motus scripturas
 impleret. Et sic bene loco. Quod sola significat, n p
 Christus ut impleret scriptura, n vero quod
 Christo operari sit. et hoc ipso mo
 tuo ut scriptura impleret.

Obij. Christus ipse Multas et sui actionibus passus qd
 talis illa passiva tali predictione fuerunt propria cum
 nec multare puerit amplius suas predictiones nec officio
 illas falsari. Et hoc e simili argumto pbari qd nec Deus ad
 extra operari libere quidqua horum qua futura predict
 R. n. qd. con. qd facta illa dicitur, n p hinc n p hinc qd qd
 con. em ante dante nego. p hinc n p hinc Christus a p hinc
 faceret ut operari p hinc n p hinc a p hinc et
 de facto hoc ipse qua oppositum fore cognovit hinc
 quia hoc erat factum. ad n hoc cerit, quia hinc cognovit et
 predict. quare n p hinc illa erat qd qd n ante n.

Quid si in quacunque bona occasione fieri à se magis
 vellet, hoc ipso fuit nescit ad illud faciendum et si
 nulla de illius actione fuit liber libertatis indifferen-
 ad hanc obiectio. Responsio patet ad dicendum art. 24
 art. 2. an Chrg liber em fuerit ad moriendum pro
 nobis, et quomodo hae libertas vel moral impeccabilitas possit
 geriari cum praeccepto moriendi ipsi imposito.

Articulus 269

An Chrg liber em fuerit ad moriendum
 cum pro nobis, et quomodo hae libertas
 et simul impeccabilitas possit geriari
 cum praeccepto moriendi ipsi
 Imposito

Dicendum imò Chrg fuit liber em in moriendum pro nobis,
 et quomodo ac certa, et colligitur ex testimoniis scripturae num. 6
 et 7, utam de deo dicitur ^{et} quia ipse voluit, et cum Chrg de
 se ipso dicit: ego pono ad meam, nemo tollit eam a me, et
 ego pono eam a me ipso, et potest hae habere et generari eam.
 Item ex illo apli ad Hebraeos in qui proposito sibi gaudio
 sustinuit crucis glosione exempta. glosat quoque et ss. pp.
 sic Chrysostr. et simil. et in hunc ultimum locum de Chrg
 loquens ait: licet aliquid nihil peripet nisi voluisset. potest hae
 habuisset si voluisset, tunc in adare. et ex hoc. et de pas.
 Cap. 2. quidquid dno illusionis, aibi et contumelia, quidquid
 vocalionis et poena intulit quos improptu de hae
 tollat, et tollat praecceptum

Similia habet ali. s. pp. Haec vero e quia Christus nos de nos
redemit, atq; pro nobis satisfecit, meritoq; e, qd de sum
de raone operum lum. satisfactorii lum meritoi fit liber tas
et quide indifferetia, Christus quib liber im ad monendum et quide
libertate indifferetia.

Dicendum. Item in Christus simul em habuit pro a caput 16.
aliquo momento. Ita rursus lois ac certa. gstat item ex
Scriptura. Sic enim in galatens, a. sicut aply. hui
habuit semelipsum factu obediens usq; ad mortem, et ante crucis.
et ad crucis s. sicut per unig in odia peccatores, gstatu
et multi. Ita per unig odia nisi gstatu mult. etia
ante supponit pro ceptus. qd. Rursus Joan. 10. Cum Christus
dixisset ego pater ad meum, subiecit, hoc mandatum accepit
a patre meo. et cap. 17. de imminente passione sua loquens,
ait: sicut mandatum dedit mihi pater sic facio. et nigr. gal. 3.
nisi sacrificia et oblatio noluisset, aurea ante peccatis
mihi. holocausta et pro peccato n postulasset. si dicit de venio.
In capite libri scriptu e de me, ut facere uolueris tua. Deus
meus volui, et legem tuam in uisceribus cordis mei. quem locu
aply ad Hebreros 11. applicat. Christus uelut in erga persona dicitur
quasi scilicet ipse in imo suo in ipse mundu ingressu a pro
lege accepit, ut ipse loco filio caritatu uelut respanti
faceret se nobis sacrificiu. seu, ut traderet semelipsum pro
nobis oblatio et passio. Reg. ut uide aply loq; ad Ephesios 5.
id ipsum em ex patre et theolo genitu gstatu. Congruentia
ante pro ceptu Christo impetit et oblatio et nostra de ipse
exercite assignat s. Rom. quasi 14. ut. 2. pro ceptu hanc
ad aply quos ad Roas 2. indicata. dicens. quia hoc e,
quod me facit turbari dicitur, ut sicut per unig hanc in odia
peccatores gstatu et multi. Ita per unig hanc odia nisi
gstatu mult.

259.
17.

His autē ex duobus conclusionibus per se sequens ē, nō sequi
quare inter se libertas cum praeccepto morandi et quid
supposita in impeccabilis Christi, quae illi convenire videtur
in ultimo verbo praedictis quibus, quo pacto autē
libertas Christi cum praeccepto morandi deservit inter se
propter, minime inter se generaliter, sed quia pulcherrime aliqui
hanc unam ex inter gravissimas, quae in theologia occurrunt
difficultates, in q̄s ob rationem supra indicatam, non ad
libertatem Christi requirebant, ut per se non satisficere
pro nobis. hoc autē videtur quibus impossibile supposito
praeccepto, eorum agendo q̄s praecceptum obligant
recipere, peccare, autē nō possunt. alius videtur non hanc
in adeo difficultatem denotare, q̄s per ea quae diximus
quest. 7. art. 2. quae 53. de. Chri. obligare et rigorosa
Quibus ad talis de creando pro nobis.

18.

Porro ad hanc sine dubio ē, a theologia duplici gratia
praeccepta considerari, rigorosa scilicet et quae rigorosa, per
rigorosa praeccepta intelliguntur, alius, q̄ obligat sub culpa
et poena, per minus rigorosa intelliguntur q̄ nō obligat
sub culpa, sed tamen sub poena et poena suffraganea
boni alius operandi, si contingat, tamen praeccepta considerari.

19.

In Concilianda libertate Christi cum praeccepto minus rigoroso nō ē
specialis difficultas, saltem in impeccabili Christi, de qua
sola in praesenti laboramus, quia Christi praecceptum talis
minus rigorosum nō implere videtur nō in generali, quare ubi
sit impeccabilis, in nō ē res ex hoc capite, cum in generali
praecceptum illud implere, et q̄s nō ē ex hoc capite res,
Cur nō querit licet ad implendum nō implere tale
praecceptum? dicitur scilicet in impeccabili Christi, quia alio
ex capite nō fortassis, ex difficultate vero, scilicet ex eo q̄
praecceptum minus rigorosum nō videtur q̄s ad implendum
nō differre, a vero concilio, nec sufficere ad quendam

propter hanc simpliciter dicitur: et eo, quod cum Christus hanc visionem
 Beata quam per se habuit, restatque parit ad elationem
 Dei si qualem tunc se intenderit, que generaliter est.
 unde hoc ipso casu restat ad intendendum de magis beneficentia
 Dei, et quod per se ad implendum de precepto per omnia
 rigorosum, cum hoc melius videretur et suffragare magis
 Dei beneficentia circa id, quod ipse dixit, quam circa
 oppositum, unde tota difficultas soluitur in eo, ut ostendat
 an aliquis preceptum rigorosum sit. porro in, quod hoc aliquid
 si repugnat in Christo, de quo postea. Considerari potest cum
 libertate ac simul impeccabilitate Christi.

Si condonum: Si Christus habuit preceptum rigorosum morandi
 Nante hoc et in bonum comparato cum illo si fuit foris ac pime
 liber se restat ad hoc ut libere dicitur. Sed quo ad propria
 accepta de Christo. Nante illud, qui admittunt Christum esse impossibile
 absolute impeccabile, hoc est clara, quia si Christus stante hoc
 precepto rigoroso voluisset peccare, peccasset. fuit autem impossibile
 ut peccaret, quod hoc ipso fuit impossibile, ut stante hoc precepto
 rigoroso vellet mori, si peccasset si quis liber, si restat ut libere
 dicitur accepta quo ad propria.

Si illud est: Si preceptum rigorosum Christo impositum fuit
 extenit ad propria. Nante et si enim ad Christum spectat ad peccandum
 ad tempus, loci et in ad species actus interni, quo moreretur acceptanda
 et tali et tali motivo tanta et minore intentione. Et stante
 in precepto rigoroso non adhuc fuit libera Christo sed quo ad
 propria, de namque communis. Quo patet quia hoc ipso quod foras
 habet propria, Christo si quis per preceptum restat, si peccasset
 Christus enim non habet de aliis quibuslibet moribus, nisi quod
 quod est ratio precepti et impeccabilitatis si fuit restat ut liber
 ad aliqua huiusmodi propria, Moribus

Dices Sto. Sive mors rigorose. Quod fuerit precepta quoad
 substantia hinc cum quo ad Circumstantias, sicut in ipso esse libera
 saltem in parte ac denominative. Namque ipso precepto rigorose
 habere, quod fieri potuit, acceptavit. Ita item Romanis. Quod est, quia
 licet supposito precepto rigorose ponendi et in sensu composito cum
 illo ubi si foret amplius pariter ac fortiter liber de necessitate illis
 implendum, in quo tota illa consistat, et preceptum hanc inducens
 fundatur quippe ponitur in antecedente alio actu. Quod immoderate ac fortiter
 libera, quo licet preceptum tale imponeret, et aliam libere in illud
 gravissimum, hoc ipso mors et violenta, non enim preceptum hoc quod in quibus
 libera saltem in parte ac denominative: eo proportionaliter
 facta, quo actus alii aeterni, licet quanto actu interno collatis
 efficaciter illos imperante, si sunt liberi fortiter animante
 liberi in parte ac denominative, in quo licet liber est quod
 alicui actus ille internus, a quo actus aeterni dependant, et effica-
 citer imperantur.

Dices Sto. cum preceptum ad preceptum rigorose monendi. Quod potuit
 mors esse libera si quidem in sensu composito cum precepto, in quo in sensu
 composito, in quo licet adhuc ipso potuit esse liberum ut a illo precepto
 se liberaret petens a Deo dispensatione in illo, ita quod licet
 Quod est quia licet Deus permittere potuit ipso in casu arbitrario
 ut preceptum rigorose monendi. Si imponeret, et si, si preceptum
 placuit ipso permittere liberum ut possit imponitur iam preceptum, vel ad
 illig peteret, et si, poteratque Deus comparatque ad preceptum illud
 sursum relaxandum, si casus si petisset, quo casu si casus precepti
 talis relaxatio non petita non valisset, quippe ipso de violenta
 monendi, si actualis preceptis potuit immoderate quod si preceptum
 in parte ac denominative adhuc libera, idque si hinc preceptum in parte

Petitionem libera accepit & liberam pensam illius
 Et in ista libera voluit in petenda relaxare, sed dixerat in
 eodem precepto hinc denique

Dicendum ultimum. Chgo preceptum rigoris moriendi
 accepisset. Sed implendo si illud exercebat actu obdicia propria ac
 argorosa talis, si in per eundem saltem facere pro nobis ac mereri
 poluisset, hac praecipue gelusio quia si paucos et aduersos,
 qui ex hoc praecipue capite regunt. Chgo libuisset. et ceptus
 rigoris, eoque adq. q. et se imponi preceptum poluisset
 imponitur noluisse relaxari, et si suspensum liberi, in si suspensum
 actus obdicia, ut ista potest si pro accepti, actus vero subsequenter
 quatenus, sed et q. q. ad precepti impositione et si mensura
 illius idem preceptum implere voluisset, atq. se ipse implere
 quatenus suspensum actus obdicia, in si suspensum liberi, sed vero
 gelusio in se, quia et si voluit moriendi post preceptum ista
 vobis proprio si suspensum immoderata ac fortiter libera si respiciat, suspensum
 in libera modo, denominative et in sua causa, quia tota illa iustitia
 suspensum actus et actibus Chgo liberrimis, quibus sed preceptum
 se imponi voluisset et noluisse relaxari, atqui ad vim merendi
 et satisfaciendi si requiritur si proprio libertas, fortiter ac
 immoderata ipsa actus meritorii et satisfactorii, sed p. q. illa nota
 ac in sua causa: qd. em. voluit moriendi preceptum hoc quatenus
 et ista per se ipse vobis, qui suspensum actus obdicia proprio tale
 simul et si suspensum meritorii et satisfactorii. Si q. q. ce.
 notis actibus externis efficaciter avario interno libero impedit,
 qui licet si sint immoderata ac fortiter liberi, in quia liberi si
 parte denominative ac notis. Si simul q. q. me, me et q. q. me,
 Cetera externa, ut nota quia si interni ista si em. externi actus nobis
 et praecipue cum proprio gratia et ph. h. h. sub externis nota facit

Vere em ipsi flamentarii & demerilarii, quamvis in re
 merili & demerili iuncta Comuniore Senia accepti, una lamatu
 interno si mereant aliud & magis pro minus & supplem, quod
 que merch folij acty interog, et hoc ipse em fatari dicitur.
 qui negant, pceptus rigorom, nam em iuncta ipsos Chori
 acty ceteris, quibus se flagellationi, Cruci & Mortem huius
 subiecit, ipsaq; em Civitatum ac mortis per papio dixerunt
 a liquid meritorum, et servierunt ad cosua, pceptione Spanis
 si fuerint acty forles et iuncta Chori, dicitur et
 denominative, ut que dependebant ad actibus internis, quibus
 ac iuncta liberis, si hoc e verum de actibus ceteris, ut
 dicitur de internis pceptus rigorom subsequente.

Nec em quidque incoandi dicitur, quod Chori per acty illos internos
 pceptus subsequentes, si est meriti aliud & magis pro minus
 quod quod est que meriti est per acty iam pceptus antecedentes,
 quid em si acty subsequentes subsequentes, quod quod si in praesentia
 ac forles liberis tunc Chori per cosua per aliud ac magis
 pro minus pceptus meriti, quod per solos acty antecedentes,
 Cum per quemlibet actus meriti, si est pro minus, quod
 si aliud, si requirat Chori pceptus rigorom, si
 de quo non videtur, si e cur tali ipse impositus, et
 negat et hoc Capite, quod sic si post salvari Chori
 libertas, sufficiens ad hoc ut dicitur pceptus
 libertas sua meruisse aliquid et pro magis satisficere.
 Principi ut contra ultima gelupione, et huius gelupione
 sequere, quod licet in statu non laqueum nec ad bonum
 nec ad malum daretur amplius libertas a refractis.

Sed hinc à Coactione, hinc meriti adhuc poe mag ac demerori, eadē
 licet actq nostris immdte ac forter liberi appliq n' cent, iudic
 h' cent liberi salte mde ac in sua caa scilicet in peccato
 originali, in cuius poena adeapta de facto nobis e' immdta
 libertas indifferētia pro ut Calvini q'entunt, q'equens ante
 admitti n' p' q' q' argute hoc solvunt eē ipm adversarii, ut
 pote qui oēs q'endere dnt, q' om' actq exteri et boni et mali
 p'piti, meritorii ac demeritorii, quamvis n' sint mde ac forter liberi
 n' mde h' ac denominative, tēn q' n' quis se inebriaverit
 providens q' in ebrietate ecclesiae (Bairburg vel Rpidin) n' h' h'
 ebrietatē homicidii em' Joseph peccatut ac demeritoriu, quo q' q' o
 eandē op' illor vim ad p'pitiu argute, qua' n' q'ral n' q'
 amāq' igit' h' d' d' e' q' licet ad hanc meriti v' demeriti
 suff' erat allego, libertas adia, quando h' fundat' in
 actu alio immdte ac forter libero, eodē m' p'pitiu ac p' h' h'
 p'pitiu igit' operantis, n' h' suff' erat, q' d' fundat' in actu alio
 immdte ac forter libero, n' h' p'pitiu ac p' h' h' p' h' m' m' d' l'
 p'pitiu operantis p'pitiu ante latens, qua' respectu
 nostru erat peccat' d' d' m' i' unde neg' p' q' l'

Hinc p' h' libertas odia involvit p' h' h' em' libertas
 actq ant' d' h' quo Ch' q' v' p'ceptu rigori imponi sibi p' h' h' h'
 v' eodē relaxatione p' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
 odia involvit p' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
 admitti n' p' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
 p' h'
 eodē p' h'
 quo d' d' m' Ch' q' p'ceptu m' d' d' d' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
 relaxari: q' equens autē e' d' d' d' d' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
 rediret tota difficultas de illo actu antecedente q' d' d'

Hic sicut plures et liber ac meritoq. tanto precepto
 rigoroso de eodem dicendo. Quod ergo dicitur ad preceptum
 maior, quia ut simpliciter ac proprie em dicitur Deus ubi
 precepit omnia meritoria, non requiritur ut preceperit ipsi
 omnia meritoria genere accepta, ita sicut ut preceptum daretur
 super omnia voluntaria omnia meritoria quatenus si sufficit
 modo ipsi preceperit omnia meritoria specificatim accepta
 pro illa, quae de hypothese attingit atq. ante deus sunt
 meritoria, quomodo ipsi non preceperit actu illis antecedente
 per que mors non habet nisi meritoria partialia quibus prohibita
 sicut quod Deus nobis precepit atq. liberos ac meritoria non
 precepit nobis omnia, quae partialia prohibentur ante meritoria
 ac liberum est. Cum inter utraque sit em decretum dei
 indifferens, et cetera voluntaria atq. omni ratione dispensatis
 quae in alijs non omnia observantur a deo preceperunt.

Articulus 3us
 An Christus re ipsa habuerit preceptum
 Rigorosum moriendi.

Attendit utriusque illius, an et quo pacto Christus prohibuit et libere
 ad moriendum, pariter q. preceptum rigorosi moriendi accepit, iam
 videndum est an re ipsa accepit tale rigorosum preceptum.

29

Dicendum Christus potius accepit preceptum moriendi rigorosum
 Ita patet, 1° q. 3. Galentia super dicitur de helione q. 11° art. 111
 Ceterisq. auctoribus postea secretis, videtur unum et eundem
 liberos - et homines et sedes. per deus

Unde in opposita, quia iugo citato loci vocat, sagulare, quod tenent
quidam antiqui et a recentioribus et parva aliis recentioribus.
Hanc gelus. e. quia ex una parte potius non repugnabat respectu Christi
precepti morandi, rigorosi et quidem solida libertate erga ad
veritatem obedientia sufficiente. et ex altera parte illo admisso magis
proprie accipiunt, tunc scriptura de precepto morandi. Chasimposito
et obedientia exercita. quod potius Chasimposito factis habuit tale preceptum: gloria
nec ab adventu, negat. ant. vero quo ad unum membrum quod in omni
negat, quia sicut non est ostendi repugnantia talis precepti. Cum
persona et impeccabilis. Chasimposito cum libertate erga ad mentem
sufficiente. Sed quia potius, quia ubi parat, de ipsa, et. 12.
Sicut currat, volent Chasimposito non erat sibi ipsi, regla potius actus
Cum libertate superiora a quo potius dirigere et gubernari: quod Chasimposito
Sicut hanc voluntate hanc preerat a superiore recipere talem
regla potius actus, ut ad honestam morum nequitiam et hanc
se conformare. Quia Chasimposito ut hoc libertate superiora, hanc libertate
et quidem libertate illi erat non quidem libertate, et ut creatura rationalis
et libertate libertate creato, quod est in libertate superiora libertate superiora
cum libertate propria creare rationem, ac libertate superiora
libertate superiora precepto superiora, qua ipsa est causa. et. hoc. docet
Chasimposito ut hoc libertate superiora libertate superiora, ac ceteris quoque
libertate superiora docent, eundem quippe cum obligatus preceptis
legis naturalis. Jam vero quod talis obligatio non repugnat libertate
ad meritum obedientia sufficienti, colligitur saltem per se dictum
articulo precedente.

Dem ant. quod quo ad idem membrum. In omni parte ad verum certum
et magis proprie habet preceptum. quod respectu Christi committit
preceptum solimodo magis rigorosum, magis proprie libertate
scriptura testimonia

Quibus sentis sit de precepto hinc imposito esse obediendum
 Respondente. Deia quamvis in huiusmodi aliquae leges, quae
 videntur esse de re iurales, ubi patet ex iustitiam variorum
 haligiosorum iudicium, quorum regula obligant sub pena,
 quia hoc ipso omnia illa obligant sub culpa, in ubi per
 lib. 3. de Regibus Cap. 22, optime observat hactenus illa
 ipsa leges per tunc cum aliqua obligatione in iustitia
 non quia absolute ad rem immoderata ac directe per illas
 precepta, sed in iustitia ad subeunda poena ex hypothesi,
 quod subitum rem immoderata ac directe sibi precepta non sicut
 vicescuty, sunt vobis parales, quo quis se obligat hinc
 Eleonora, postquam item luscit, non obligat quia illud
 absolute sub culpa ut non tunc amplius sed in sub pena
 dandi Eleonora quibus ad pane ipsa in poena subeunda ex
 hypothesi, quod luscit, obligat cum sub culpa, quod si ante preceptum
 non modo non obliget absolute ad praeparanda rem immoderata
 directe precepta, sed neque ad poena subeunda ex hypothesi.
 Quod si precepta non sunt vicescuty, sicut iter ac poena non
 est preceptum, quare si iter non nullo hinc obligat
 sub culpa neque ad monendum neque ad subeunda certa
 poena, non doceret, non nullo hinc preceptum poena ac simpliciter
 habet. Si vero quibus hinc obligat aliqua sub culpa
 facta quibus data sicut ad subeunda poena, si mori vellet
 iam hoc ipso hinc facta aliis preceptis argotop, quo
 amiso quoniam dicit, quod hinc preceptum rigorosum
 absolute illud obligant cum ad monendum.

29 Conditio quia preceptum nulla ratio obligat in
 gratia per sub culpa non videtur, sed acriter dicitur a
 mero consilio; non enim in alio hinc preceptum cali-
 ning rigorosum quam in eo, quod Deus hoc dicitur ad

Ad aliquid facerem, eigo nariq. larel pui unlicia, quo indicat
 id ee malig. ius et pua vollee ad id magis ppenosa, pua nariq
 pui beneflaclitua meareret hoc autet toto qrenit em qdlio
 quare dixerem nariq ee iudet. pceptu, quateng a Consilio
 distiq. dixerem inonger vollee pperio qd, qua velut p dicitur
 obligate n absolute ad facerendu id qd pceptu
 felle qdilionate ad pbeunda pona, p id n fecant. et per hoc
 ipm videt apls ina ad Consilio. y. Inhaqere pceptu
 a Consilio. Quia caim dixeret: de dignitate pceptu qd n
 habeo, Concliu aute qd, p dicit nferit, qui p dicit
 in corde suo n habens nlla, p dicit qd pceptu induit
 potestate aute sua volles, p dicit ali qd id, qd Consilio, pta
 servandi dignitate, quare p em qd n h bupet pceptu
 moriendi induens nlla obligate in qd hia seu sub culpa
 pprie ac simplicitate n h bupet pceptu moriendi. & tunc Concliu.

Nec dicas. pceptu pvenire a superiore qdali. n item
 Concliu, seu de superiore aliquid pceptu p dicit, qd ill.
 magis pui beneflaclitua insinuat qua superior, he vero complere
 qd eide magis pui beneflaclitua insinuat a qua superior
 n quilibet et quasi equalis. qd ea cum a, quia hoc ipm n p dicit
 e' caplaclitua, qd n per qd dicitur Deus certari qd n magis pui
 beneflaclitua insinuat alicui, qua p ptenor dicit et qd n qdali,
 nisi dicat, qd p dicit qd dicit, qd ipm p dicit ad aliquid
 vult ee obligate, p ptenq vero, qd n vult ipm ee
 obligate.

Nec rursus dicas, pceptu magis rigorosum a vero Consilio differre
 per hoc, qd illud qd dicitur in tali intimaon maioris beneflaclitua
 ut simul qd dicitur sit tam Consilio pona seu p dicitur boni
 alias debiti, n em indebiti alias, d' in qd dicitur illud p dicit
 qd dicitur pceptu adimpleti. Nam aute Concliu qd dicit in
 sola intimaon maioris beneflaclitua p dicit qd dicitur Concliu.

269.

Contra e. quis em Concilio potest esse iunctus cum tali. Concilio
 sicut enim equalis equali & inferior superiori, ita et superior
 inferiori potest aliquid ita gubernare seu intimare, ut magis
 sine beneplacito, ut simul ipsi denunciet, quod si magis sunt
 beneplacito impleverit, alioquin ita Concilium fuerit
 seculare, collaturus ipsi potest hoc velle bono alio, videlicet
 ut si aliam collaturus fuerit ipsi id non potest, si non impleverit, magis
 illud sine beneplacito, nisi de facto, quod ita nobis
 consistit, ut si quis ita, ut simul denunciet, quod illa se
 vaverint, collaturus potest nobis, licet aliquos favorem
 in collaturis si hoc ergo Concilium a querimus, fructus plerumque
 obicit.

Solvuntur obiectiones

32.

Obi. uno & Chap. Hon. 59. in parte docet, Mandatum
 parenti pro nobis, et Christo imponitur a quibusdam quibus
 magis beneplacito patris, non vero ipsius de tempore
 nam et ibi dicit, quod precepto eius, quod si quis attinebat
 illud diceret: a me ipso honor, qui cum a se ipso potest,
 nihil opus est precepto. Item dicitur: et in parte, et plerumque
 illa verba sicut ego patris mei precepto servavi, et huius
 modo loquitur a omni legislatorum legi, et dicitur, et oportet.
 si videtur, et cognoscitur, hoc ipsum verba exponunt, et enim
 qui dicitur, et legi taliter Mandatum obediens est, et illud
 sicut Mandatum dedit mihi pater, sic facio, ita exponit, et
 placuit ei illi, et peccatum ab eo, pro quo et quod dicitur
 in fine: Mandatum dedit, hoc est volui, et illud obediens.

Atque ita em ali. patres Graeci. & Latini patribus & August.
 in libro 83 quodam quod 80. dicit. Nam populum Romanum
 uti quod ipsa nulla nullas de propria volente proficere. Sed ut
 & per se. & de populo Cap. 2. in verum in est. Sed
 Augustus perceptus rigorum morum: quod tales non debent.
 Sed ut patris optando patribus in dis. habent ad omnia
 maxime laborum et inter hos em Augustinus obicit. qui
 in lib. 1. de civitate Dei. Cap. 1. ad arguit. quo verari
 ce precepto Choro imposito inferret. illud ex minore patre
 hoc est. quod Choro non huius est quia non equalis est pater
 em huius. quia non maior est pater. Quis em non huius pater
 Choro est. quibus verbis non illud non negat respectu Christi preceptum
 rigorum sed em. quod huius est. sed non suff. care. Sed quia
 Choro non huius huius est. et quod huius est
 huius illud. huius ante huius preceptum. Sed
 patres Graeci: quod negabant Choro huius inquit a patre
 preceptum fecerunt huius huius arianos. qui ex tali
 precepto inferret huius patre em minore. nec rigore
 cum illo. quod ut illud existerent. negabant preceptum inquit
 huius Choro huius ut huius. quod non negarent impositum
 huius preceptum ut huius. quia huius. Sed em huius
 ad salvanda Christi sed non huius accepti equalitate
 cum patre. atque ita ad inferendum arguit huius.
 atque in hoc huius locutus est Choro. et huius colligit
 em ex ipsa ratione qua a ratione sua adducunt. dum ex eo
 Capite negarunt. preceptum huius. quia ipse huius
 legislator huius et verbum omnia patris quia intellegem
 est imo ipsa patris sequentia. quod ante verbum in huius
 hoc est ut huius.

Quo vero dicunt, Chon n' affectu d' ppria voluntate
 utunt, et p'ncipio n' adsi s' voluntate, sed id
 saltem per hoc s' dicat, Chon p'ceptu moriendi
 libere acceptate, et em petite, nec illud relaxari
 sibi voluisse. q' s' vero uag' et alter de patribus
 neq' hanc neq' alia capt. causa admitteret, n' ab ocul
 laborandum, quia magis Curandum e, ut Scriptura ista
 pprie accipiant, qua diu posunt, qua ut saltem
 pprie dicta qualibet saltem quoscuq'.

33. P'ceptu rigorose universim in vni em dach
 va, id est nulli, et ponere lege, nisi qui in se ipse
 coactus, ut eius p'ceptu s' officia et in d'lecta
 ad observat' legis. q' s' s' illi Capa e p'cepti
 rigorosi, qui p'cepti s' virtute coactus. hoc aut
 Chon repugnat. q' s' p'cepti s' Chon h'omines p'ceptu
 rigorose moriendi. Chon p'ceptu illud h'omines p'cepti
 divinitas Cominao culpa et poena incurrere q'
 hypothesis, q' illud Chon violare et q' q' s' Chon inigo
 nemo dicit p'ceptu h'omines d'ere: volent hoc p'ceptu
 si q' id n' decessis eius meum inimicq', et eius apud me
 reus culpa et poena seu digno odio et poena. hoc aut
 et p'ceptu quid Deus n' q' s' d'ere Chon. q' n' s' h'omines
 illi imponere p'ceptu rigorose. magis p'ceptu, quia p'ceptu
 nanc p'ceptu rigorose. saltem q' graviter obligat.
 differetia n' rigorose q' illud Chon in d'ere s' h'omines
 lo h'omines Cominao n' ite hoc.

Mi; vero p[ro]p[ter] quia impossibile fuit, ut h[ic] faceret p[ro]p[ter]ta
 et impossibile pariter quib[us], ut fereb[atur] ianoneq[ue] dei p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
 odio et p[ro]p[ter]ta: q[uo]d impossibile em[er]it, ut dicitur ad h[oc] p[ro]p[ter]ta
 dicitur Cominab[atur], alia[rum] eide[m] p[ro]p[ter]ta q[uo]d h[ic] ne impossibile min[us]
 est melius impossibile, p[ro]p[ter]ta p[ro]p[ter]ta fecerat, ac p[ro]p[ter]ta
 volo ut p[ro]p[ter]ta feceris al[ia] q[uo]d tibi impossibile dicitur
 evadas eralo respectu tui pariter impossibile.

34

Responderi p[ro]p[ter]ta imo nego ant. v[er]o acceptu[m]. hoc enim
 p[ro]p[ter]ta rigorosa, qua respectu nostri dicitur in via, h[ic] eand[em]
 p[ro]p[ter]ta annexa vim coercitiva, h[ic] ubi p[ro]p[ter]ta h[ic] dicitur 43 feli[ce]
 observat, de r[ati]o p[ro]p[ter]ta h[ic] e[st] via directiva in cogitand[is] q[uo]d faciat
 actu alicu[us] et respicit ad virtutem et h[ic] p[ro]p[ter]ta virtutis, eod[em]
 p[ro]p[ter]ta p[ro]p[ter]ta per p[ro]p[ter]ta intendat moralit[er], de t[er]minat h[ic] dicitur
 velle h[ic] p[ro]p[ter]ta ad actus morales facta per virtutem velle h[ic]
 superioris inducentis obligat[ur]. via aut[em] coercitiva Cominatio[n]is
 p[ro]p[ter]ta respiciens n[on] per p[ro]p[ter]ta ac simpliciter respicit ad p[ro]p[ter]ta
 h[ic] ad p[ro]p[ter]ta pertinet ad d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m, et accomodat[ur] d[omi]n[u]m
 Capacitate[m] ill[ic] q[ui] imponit p[ro]p[ter]ta. unde si hic n[on] e[st] Capax
 transgressionis nulla em[er]it Cominatio[n]is p[ro]p[ter]ta indiget, id[em] q[uo]d
 eod[em] h[ic] p[ro]p[ter]ta locu[m] p[ro]p[ter]ta, quo ad vim directiva[m] p[ro]p[ter]ta h[ic].

Ad id[em] p[ro]p[ter]ta ad id[em] p[ro]p[ter]ta p[ro]p[ter]ta dicit. ant. p[ro]p[ter]ta rigorosa 35.
 Et via coercitiva se fortiter et salte[m] virtutem et aequivalenter
 h[ic] p[ro]p[ter]ta p[ro]p[ter]ta p[ro]p[ter]ta ant. p[ro]p[ter]ta dicitur fortiter p[ro]p[ter]ta
 vim coercitiva q[uo]d p[ro]p[ter]ta annexa Cominatio[n]is p[ro]p[ter]ta p[ro]p[ter]ta
 p[ro]p[ter]ta p[ro]p[ter]ta ut h[ic] p[ro]p[ter]ta p[ro]p[ter]ta et h[ic] p[ro]p[ter]ta p[ro]p[ter]ta
 facere d[omi]n[u]m velle q[uo]d p[ro]p[ter]ta

291
36.

Virtuales autem & aequivalenter illa vim coactivam
quodammodo voluntas superioris subditis se intromittit, ubi
in fine comminationis aequalis & adhuc maior refertur, in
eiusdem voluntatis superioris lingua per reglem per quod mandatur
quod quia ipsi imponere vel potest comminationem poenam
si precepta illa sunt adhibita. imponit autem ipsi has refertur
per hoc, quod superior subditis significat, velle scilicet, ut
actus precepti sit ipsi, nam refertur ad virtutem et honestatem
virtutibus, qualis intus habet nobis illa refertur ad
preceptum non imponit, quod inducit ad rectam formam comminationis
poenam, illa refertur imponit, ut ad aliud non potest
facere quod signat, voluntas superioris subditis intromittit. Amen.

37

Quod ad quod firmo nego & dicitur: dicitur dicitur preceptum habere
annexam illi comminationem poenam & potest & virtualiter tale
com: potest tale nego. ad quod verum dicitur in propandis
a comminatione poenam potest tali preceptum rigorosum
a non rigoroso sufficienter differre per hoc, quod dicitur
intus talis voluntas superioris, quia hic velle potest
semper preceptum esse nam refertur ad virtutem et honestatem
sive ad charitatem servanda, preceptum vero a rigoroso
non dicitur intus talis voluntas

38.

Dices. superior velle ut certa rebus subditis sit
nam refertur ad virtutem et honestatem virtutibus in se, ac
eum velle, ut si subditis actionem tale non posuerit, non
sit culpa et poena. Sed non potest Deus habere tale voluntas
respectu Christi, cum velle et ac velle aliquid impossibile sub
conditione impossibile; hac ipsa voluntas et tali quod

Cominas. qd manet lotus argentus. Hoc dicitur id est
 virtute et qd nuda aquire dicitur. Con. qd ter nego illi qd
 qd si actio aliqua p[ro]hibita e[st] nuda n[on] p[ro]hibita ad honestat[em] moru[m]
 et Charitas p[ro]curanda, hoc ipso talis est, ut si illa
 p[ro]hibita n[on] p[ro]hiberet, evaderet n[on] culpa ac poena. hoc tu
 n[on] oportet si quis dicat. volo ut hoc sit p[ro]hibita nuda n[on] p[ro]hibita
 ad honestat[em] moru[m], aliud est nuda n[on] p[ro]hibenda quod p[ro]hibet. cal.
 volo, ut si hoc n[on] feceris, n[on] sit culpa ac poena.
 Ceterum ubi querit simpliciter, ubi aliquis facit, p[ro]hibita
 rigorose ut in v[er]bo est p[ro]hibita dicitur tale actu quo
 Deus dicat volo ut si hoc n[on] feceris, n[on] evadat culpa
 et poena, et pot[er]it hanc disjunctivam. volo ut hoc
 facias, et si n[on] feceris, reatum poena et culpa incurres.
 tu n[on] apparet, q[uod] Cur n[on] est tale p[ro]ceptu[m] et p[ro]hibita
 respectu Christi, quia hoc ipso, q[uod] impossibile est ut Christus
 reatum culpa et poena incurrat, impossibile est, ut
 p[ro]posito tali p[ro]cepto Christus non p[ro]hibita n[on] faceret
 quia si impossibile n[on] daretur p[ro]hibita p[ro]cepto, id est quod
 hoc ipsum servit huiusmodi p[ro]cepto, ut illo p[ro]hibita n[on] daretur
 reatum re facerent, quia alias n[on] daretur, ut ego p[ro]cepto
 tale n[on] e[st] vultu[m] re n[on] p[ro]hibita. nec enim Deus per tale
 actu[m] p[ro]hibita velle aliquid impossibile sub p[ro]hibita n[on] p[ro]hibita
 si p[ro]hibita velle aliquid p[ro]hibita sub disjunctivam tu[m] q[uod] n[on] p[ro]hibita
 sub disjunctivam ad hoc ipsum servente, ut illud p[ro]hibita
 p[ro]hibita fiat reatum

Handwritten text in the left margin, partially cut off.

Probatio. Dato em, qd rigorum precepta non erant
 simpliciter possibile respectu Christi, licet non erant decessus, ut
 hoc ipse imponeret, quia cum ipse aliam fuerit incli-
 nabilis, ut ad se magis beneplacitum patris, implendum
 suffere crederet hoc ipse, lingua filii patris sanctorum
 invocari, et si erant app, ut tunc sibi seruo, imponeret
 precepta rigorum. Si ergo ant, ad facit dico, aliud est
 qd tale preceptum si fuerit absolute respicit, et aliud
 esse, qd si fuerit decessus, multa enim dicitur qd fuerit
 decessus, quia si respicit, et tunc eo ante qd Chry-
 somus contra precepta fuerit in dicitur, ut ad beneplacitum
 patris implendum, tunc suff, qd si fuerit absolute
 respicit tale preceptum, qd si dum suff, qd si fuerit decessus.
 Dicit, qd licet tale preceptum si fuerit respicit ad hoc, ut
 res precepta poneret simpliciter et quocumq, in fuerit
 respicit, ut poneret per actum ad hoc, ut si fuerit
 tale, quale in pace nostra qd dicitur, ut asserit
 difficultes salvari fore in sententia opposita, et qd difficultes
 salvari possit, hoc preceptum si fuerit respicit ad hoc, nec in
 idcirco patet cum Christo, qd tunc lingua cum seruo, quia si
 imponit illi preceptum rigorum, ut eundem pertinere
 poena precepto abireta compelleret ad beneplacitum
 patris implendum, qd tunc, ut daret ipse occasione ser-
 uandi em actum obdientie quem ipse in ut poneret
 impulsus fuit Chry a primo, quo in facta fuerit amoveo?

Ad hoc quod in scriptura habet cum dixisse votu iusta
 illud apud mi et nota mea reddam in pocalu lineamentu
 et nota illud opal mi redam sicut voto mea, qua dix
 lineamentu lalla mea, qua ceteris accipitur, lingua dicta
 em in persona Christi, et in Chyq n' hanc volu ut dicitur
 de hunc inproprietate, intelligo per hoc non esse in pro ut
 Coel et s. pnam. qo em licet dicat in scriptura
 qo em licet dicat in scriptura abumpe pocalu et abumpe
 ad huc, qodunt in cuius pro pcepto et hanc mingo pene accipi.
 Quia nota autem abumpe de persona Christi dicitur, scriptura
 qo abumpe votu pocalu qd abumpe pceptu et ad huc
 exierit, unde magis, et cetera. Abumpe abumpe votu pocalu dicitur
 qua ad abumpe pceptu et exierit hanc. Et supposito
 qd verba illa dicta sicut in persona Christi, requiritur qd Chyq
 pocalu abumpe vota aliqua qua deo reddunt, quia unum
 est, nihil e, cur non est Chyq querit, hanc vota pocalu
 tunc ostendit pocalu hanc. Et de religione habet. Co. 3. Cap. i.
 et ea altera pocalu abumpe tali voto em respectu Christi magis
 pocalu abumpe hanc scriptura testimonio, et praterea qd
 et voto factu talis pocalu melius e, que dicit factu pocalu
 ubi et dicit hanc. Et fons abumpe admittit dicit pocalu
 loco citato ostendit ut pocalu, qd Chyq de facto abumpe
 aliqua vota, maxime ad hanc. de procuranda non saluta
 et offerendo pocalu in, sacrificiu pro pocalu dicitur, nec
 off. obstat, qd pro ut e hanc. sui opponit, dicitur voti
 qd, ut per illud vocatur loco pocalu magis, firmius
 qui finis est, videri in Chyq, quia pocalu nec
 unum e voti nec de pocalu, cum em pocalu
 ab illo votu pocalu qd dicitur pocalu ad hanc
 et ostendit pocalu oblatione erga illum, et reddere actu

Et voto dicitur meliore vi sui motu, nec rursus opstat
 qd. si qd. ipse fuerit liber, quia hoc n. ob parte spirit
 ut hoc ipse dicitur. Quia ad hoc est in aliqua re
 igitur aliquid p. mittere. C. si in p. p. in alia p. p. al.
 rade. C. si in p. p. in alia p. p. al. C. si in p. p. in alia p. p. al.
 cem, et hoc ipso capite p. p. al. et dicitur inter vota,
 et p. p. respectu Christi, in p. p. ad p. p. al. n.
 p. p. afferri, in n. C. si in p. p. in alia p. p. al. n.
 p. p. ar. 4. an et qd. C. si in p. p. in alia p. p. al. n.
 actus inaequalis perfectionis.

articulus 4tus

C. An et quomodo C. si fuerit liber
 ad actus inaequalis
 perfectionis.

7a Quae est an et quomodo C. si fuerit liber
 si quis obta inaequalis bonitatis, siue ad p. p. al. n. et al. p. p.
 libere p. p. in, qd. videtur ee inig. bonu. p. p. al. n. et al. p. p.
 meliore, i. e. an et quomodo C. si fuerit liber ut liber et
 alioq. alioq. actus inig. p. p. al. n. et al. p. p. al. n. et al. p. p.
 omip. alioq. perfectione, ad que hic et hic n. in p. p. al. n. et al. p. p.
 p. p. al. n. et al. p. p. al. n. et al. p. p. al. n. et al. p. p. al. n. et al. p. p.
 n. in p. p. al. n. et al. p. p. al. n. et al. p. p. al. n. et al. p. p. al. n. et al. p. p.
 meliore nequid in alioq. in p. p. al. n. et al. p. p. al. n. et al. p. p. al. n. et al. p. p.
 controversia e. cum nequid p. p. al. n. et al. p. p. al. n. et al. p. p. al. n. et al. p. p.
 C. si in p. p. al. n. et al. p. p. al. n. et al. p. p. al. n. et al. p. p. al. n. et al. p. p.

Si condum Chog hinc libertas indifferētia p^ote^o 743
 physica ad elucendum acpū em nung bonū vel, eto alio
 persequere, quem hic et nō elucere p^ote^o ita sup^o dicitur
 beati. n. Gallari. Hanc. aī q^o recabiores latī. Coiter. nam
 veteres theologi fugone te^o para^o & nihil de hac diggi.
 Culata attingent. q^o rariū videri tenere parely et alij ali.
 Quō geluslonis e^o, quia hac libertas videri quise n^o p^oria
 nō Chog ad salvandā tūdabilitatē et vim meritoria
 opem ab ipso elucitorū: q^o illa hinc q^o p^oia p^ote^o ant.
 p^o p^o Chog nō hinc q^o libertas, sed hinc q^o libertas
 indifferētia ad actū inter se equalē. p^o hac libertas nō p^ote^o
 ap^o ad tūdabilitatē et vim meritoria opem Chog q^o ad
 hanc n^o p^oria quib^o, ut hinc libertas indifferētia ad actū
 em in equalē. Mi: p^o hinc a p^omi. p^o qui est physice n^o p^oria
 ut ea p^oria tenent, uti se equalib^o parely unū pauperi ob
 hoc p^oria q^o daret denariū a p^oria quā B. n^o ipm
 diceret dignū tūde n^o p^oria: q^o em si quis est physice
 n^o p^oria ad alit^o tūctū a n^o p^oria equalis later. se
 bonitatis nō mereret p^oria tūde n^o p^oria de hoc
 p^oria, q^o eluceret actū a p^oria quā B. p^o Mi: a p^oria
 q^o quis in statu perplexitatis se alit^o physice n^o p^oria est
 ad p^oria ad hinc actū a duob^o, qui videri q^o
 equalis mali, quem lūq^o et illis eluceret nec videri
 dignū est nec para, quia quem lūq^o et illis eluceret videri
 hinc p^oria et curant, et n^o p^oria se respondere, a
 se alit^o tūctū quise p^oria: q^o em nec tūde n^o p^oria
 mereret, qui inter quō bonū p^oria d^oria una d^oria
 eluceret hoc p^oria quā alit^o aq^o bonū

Quod si vis veluti a priori, quia qui inter duos actus
 aequaliter bonos alterutrum respicit quod est quod emendat
 illorum voluntate acceptum ratione, quod cum dicitur aliter
 et quod est impeditur boni quod potest, nec potest magis boni
 facere, quia quod facit. Et qui per sua operatio illud boni
 imponit quod potest, nec magis boni facere potest, quia quod
 facit is per hoc nulla laude se praemium meretur. et quod
 et aliter qui in his Rhetoricorum Cap. 9. advertit, quod ea
 solum laudantur. Et quod per praemium, quia antequam
 fierent laudantur. Cap. vero 5. quod ea solum praemium
 qua meliora iudicantur, et qua hoc ipso quod praemium
 supponitur ab altero fieri potest quod solum laudantur et
 praemium, quia iudicantur meliora a illis, quae si in
 illis respiciat, et quod est. Sed inter duos actus aequaliter
 bonos respicit eligere debet alterutrum, et quod est tunc
 potest quia aliter si per hoc dicitur quod est laude, et praemium
 quia nihil dicitur quod est melius alio in eisdem se praemium.
 Nec in his inferas quod dicitur adhuc multo magis quod est dignus
 laude, et praemio, si amissio actu perfectione eliget aliter
 magis perfectum. Quia omni est quia licet actus magis perfectus
 non sit melior alio perfectione, melior in est
 et tunc alio adhuc imperfectione, et multo adhuc
 melior in est alio adhuc imperfectione, et multo adhuc magis
 amissione utitur.

77. Et si in relatione ad aliter dicitur libertate indifferencia
 facte physica ad eligendum actum magis perfectum vel alio dicitur

Si cet enim aliqui putent eum ad hoc tempore omni libertate prole
 plures in tenent. Quod tempore morale respectu ad eligendum
 per actum perfectione, ac tunc quidem quia hic est tunc per se
 magis placens, adeoque ad deum respectu morale, tam alias
 quod in agente libero ac creato arguere. hoc arguere
 morale ad aliquid agendum, quod videlicet in longo tempore
 ac uniformiter in eligere et equali facere oppositum. Ad libertatem
 in moralibus ad eligendum ita actus inaequaliter perfectos et una ple
 resia non est ad factum laudabilem ac vult memoriam dicitur. Chri
 cum ad hoc respectu libertas physica: et altera, vero ple resia
 moralis ad eligendum per melius et perfectius, videlicet magis honorare
 sanctitatem Christi, debent autem tribuere Christo, sanctitatem qua
 possunt maxima salva libertate erigere ad laudabilem ac
 merito sufficientem. Et hoc tenent quia vult bonum, et amor
 huic respondens sicut per se respicit beatorum ad regna faciendum
 quod deo ipsius respicit, sed ad regna peccandi, ita moralis
 per eos respicit ad eligendum per id, quod cognoscunt deo magis
 placere, nisi ab ipsius gratia, unde per se ad faciendum, quod laudem
 Christi sumunt deo per intuitivum vident et amant. In his
 per alios sanctis, quibus in moralibus peccata ad faciendum per id
 videbatur deo magis placere uti se foret.

275

De his autem colliges vultus Christi absolute et appropinquat per
 quippe per se forme per vultus civium ubi docet. Chri magis
 et colligit per scriptura. per Jo. an. 4 dicit Chri. Libi meo est et
 faciam vultus eius qui misit me, et ego quia placidus per
 factus per. quod id ipsum in Epistola papa Agathonis in
 obta synodo approbata dicitur, operatur. In vultu
 et ad invicem per se quippe

Hoc tñ n̄ obstat que n̄ in Christo s̄ plene int̄d̄ em̄ quereb̄
 appetit̄ quoq̄ sensib̄ quoq̄ qūī et̄ vōltas quōdā d̄ inefficax
 tñ aliquando q̄b̄runt volens illi q̄ pater volebat, q̄li colligit̄
 et̄ illo, verum tñ n̄ sicut ego volo, sicut tu. sicut illo n̄
 mea s̄ sua vōltas fiat. ac itē et̄ illo, si possibile ē, loquat̄
 et̄ me Calix iste que iuncta verborū efficit̄ et̄ Comar
 patrū interpretat̄ n̄ tñ ad appetitū sensib̄ vult̄ em̄ ad
 vult̄ seu vōltatē referunt̄ hoc vōltatē n̄ obstat, nam hae vōltas
 Christi s̄ vultatē inefficax patens in simplicī quāda d̄ p̄p̄
 sententia de p̄p̄ione ac p̄p̄e h̄q̄ afflicta p̄p̄ et̄
 revolutione q̄ modo q̄b̄runt̄ ea n̄ p̄p̄, si n̄ p̄p̄
 ita placereb̄. Cum quo tñ app̄ne p̄p̄at vōltas, efficax et̄
 absoluta p̄p̄endi moriendiq̄ ab̄ bonum nostrā p̄p̄oni,
 et̄ vōltatē p̄i patris, unde em̄ p̄p̄e ac p̄p̄e, inter vōltas,
 illa inefficax et̄ p̄p̄onata n̄ p̄p̄endi n̄ erat q̄b̄runt̄
 et̄ repugnans vōltatē patris, d̄ p̄p̄o iuncta patris vōltatē
 qui volebat. Christus de non s̄bare n̄ale p̄p̄one, Calix
 tam amari, ut̄ inde n̄q̄ p̄taret̄ h̄m veritatem h̄m
 h̄m eximia et̄q̄ charitas, et̄ exemplū, vōltatē q̄ nos in h̄m q̄b̄runt̄
 Calix q̄ vere ap̄t̄at̄.

Hoc tñ n̄ obstat que n̄ in Christo s̄ plene int̄d̄ em̄ quereb̄
 appetit̄ quoq̄ sensib̄ quoq̄ qūī et̄ vōltas quōdā d̄ inefficax
 tñ aliquando q̄b̄runt volens illi q̄ pater volebat, q̄li colligit̄
 et̄ illo, verum tñ n̄ sicut ego volo, sicut tu. sicut illo n̄
 mea s̄ sua vōltas fiat. ac itē et̄ illo, si possibile ē, loquat̄
 et̄ me Calix iste que iuncta verborū efficit̄ et̄ Comar
 patrū interpretat̄ n̄ tñ ad appetitū sensib̄ vult̄ em̄ ad
 vult̄ seu vōltatē referunt̄ hoc vōltatē n̄ obstat, nam hae vōltas
 Christi s̄ vultatē inefficax patens in simplicī quāda d̄ p̄p̄
 sententia de p̄p̄ione ac p̄p̄e h̄q̄ afflicta p̄p̄ et̄
 revolutione q̄ modo q̄b̄runt̄ ea n̄ p̄p̄, si n̄ p̄p̄
 ita placereb̄. Cum quo tñ app̄ne p̄p̄at vōltas, efficax et̄
 absoluta p̄p̄endi moriendiq̄ ab̄ bonum nostrā p̄p̄oni,
 et̄ vōltatē p̄i patris, unde em̄ p̄p̄e ac p̄p̄e, inter vōltas,
 illa inefficax et̄ p̄p̄onata n̄ p̄p̄endi n̄ erat q̄b̄runt̄
 et̄ repugnans vōltatē patris, d̄ p̄p̄o iuncta patris vōltatē
 qui volebat. Christus de non s̄bare n̄ale p̄p̄one, Calix
 tam amari, ut̄ inde n̄q̄ p̄taret̄ h̄m veritatem h̄m
 h̄m eximia et̄q̄ charitas, et̄ exemplū, vōltatē q̄ nos in h̄m q̄b̄runt̄
 Calix q̄ vere ap̄t̄at̄.

Imperfectis enim moralis, si dicitur generalis, quod quis per omissionem
 maioris boni facit se magis bene ordinatum ad dispositionem ad
 ultimum finem, qualiter in nobis accidit, quod operamur magis perfecte
 quam possumus, quia per hoc reddimus nos indignos beatitudine illa
 perfectiore, quam necesse possumus operando perficere. Ipsi vero
 voluntas, tam ipsa in se ipsa in parte sua existit beatitudine
 certaque enim erat de illa, quae admittenda esse viduenda per
 operationem aliquam magis perfectam, adeoque per hanc si redderet, se
 magis bene dispositum ad ultimum finem.

74

Quod gratia sanctificans est incompatibilis cum peccato mortali,
 visio beatifica enim cum veniali: potius hypostasis cum actu enim
 magis perfecta. Quod quia si aliquid requiritur physice utriusque perfectio
 faciente actu magis perfectum, maior intelligitur quibus illis
 appetitibus. Et a quo gratia enim incompatibilis est cum peccato
 mortali, quia ipsa est gratia faciens nos amicos dei peccato mortali
 est amicus et inimicus eiusdem. Visio beatifica enim veniale excludit
 quia unum verum de peccato mortali, visione dei et excludit simpliciter
 si est mortale, et sicut ad tempus si est veniale, si per ante visio
 actualis stare cum de peccato mortali, seu actuali in peccato mortali
 saltem ad tempus, cum vero peccato mortali per alia ostendi
 disparitas inter unione hypostaticam et actu magis perfectum
 habitibus Christi ad gloriam. Sed de hoc nos Christo habere
 et maiore sanctitate, quam habuerit ipsi possumus saltem eiusdem
 libertate, et merendo sufficienter, quae sunt in de meritis
 Christi et magis, non est per quos aliquid mereri aliquid potuerit
 et merito sit.

Quaestio II^a

De meritis Christi.